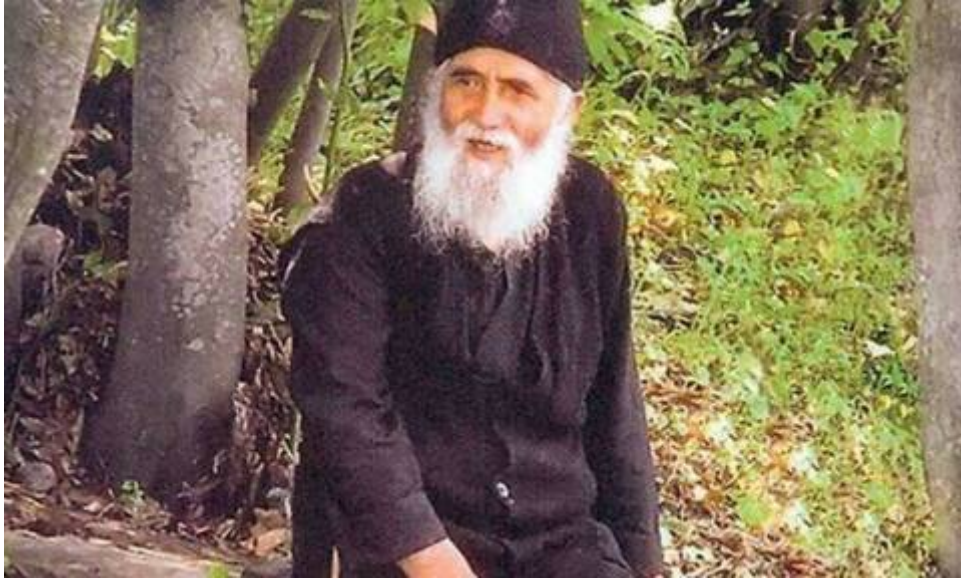

Άγιος Παΐσιος: Η δικαιολογία οφείλεται στον εγωισμό

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

Γέροντα, όταν δεν δικαιολογώ τους άλλους για μια πράξη τους, αυτό σημαίνει ότι έχω σκληρή καρδιά;

-Δεν δικαιολογείς τους άλλους και δικαιολογείς τον εαυτό σου; Μεθαύριο και ο Χριστός δεν θα σε δικαιολογήσει. Μπορεί σε μια στιγμή η καρδιά του ανθρώπου να γίνει σκληρή σαν πέτρα, αν φερθεί με κακία, και σε μια στιγμή να γίνει πολύ τρυφερή, αν φερθεί με αγάπη. Να αποκτήσεις μητρική καρδιά. Βλέπεις, η μάνα όλα τα συγχωρεί και καμμιά φορά κάνει πως δεν βλέπει.

Όποιος κάνει σωστή πνευματική εργασία, για όλους βρίσκει ελαφρυντικά, όλους τους δικαιολογεί, ενώ τον εαυτό του ποτέ δεν τον δικαιολογεί, ακόμη και όταν έχει δίκαιο. Πάντοτε λέει ότι φταίει, γιατί σκέφτεται ότι δεν αξιοποιεί τις ευκαιρίες που του δίνονται. Βλέπει λ.χ. έναν να κλέβει και σκέφτεται ότι και ο ίδιος, αν δεν είχε βοηθηθεί, θα έκλεβε περισσότερο από αυτόν και λέει: «Ο Θεός εμένα με βοήθησε, αλλά εγώ οικειοποιήθηκα τα δώρα του Θεού. Αυτό είναι μεγαλύτερη κλεψιά. Η διαφορά είναι ότι του άλλου η κλεψιά φαίνεται, ενώ η δική μου δεν φαίνεται». Έτσι καταδικάζει τον εαυτό του και κρίνει με επιείκεια τον συνάνθρωπό του. Ή, αν δει στον άλλον ένα ελάττωμα, είτε μικρό είτε μεγάλο, τον δικαιολογεί, βάζοντας καλούς λογισμούς. Σκέφτεται ότι και αυτός έχει πολλά ελαττώματα, τα οποία βλέπουν οι άλλοι. Γιατί, αν ψάξει κανείς, βρίσκει πολλά στραβά στον εαυτό του, ώστε μπορεί εύκολα να δικαιολογεί τον άλλον. Πόσα και

πόσα δεν έχουμε κάνει! «Αμαρτίας νεότητος μου και αγνοίας μου μη μνησθής. Κύριε».

- Όταν, Γέροντα, μου ζητήσουν μια εξυπηρέτηση και την κάνω πρόθυμα, αλλά πάνω στην βιασύνη κάνω μια μικρή ζημιά και μου κάνουν παρατήρηση, δικαιολογώ τον εαυτό μου.

- Πήγες να κάνεις ένα καλό, έκανες και μια μικρή ζημιά. Δέξου την παρατήρηση για την μικρή ζημιά, για να λάβεις ολόκληρη την αμοιβή. Ο διάβολος είναι πολύ πονηρός. Την τέχνη του την ξέρει άριστα. Την πείρα τόσων χρόνων να μην την αξιοποιήσει! Σε βάζει να δικαιολογηθείς, για να χάσεις την ωφέλεια από το καλό που έκανες. Όταν δεις έναν άνθρωπο καταϊδρωμένο να σηκώνει στον ώμο του ένα φορτίο κι εσύ πας να του το πάρεις, για να τον ελαφρώσεις, ε, αυτό είναι κάπως φυσικό. Είδες το βάρος που κουβαλούσε, κινήθηκες από φιλότιμο και έτρεξες να τον βοηθήσεις. Το να σηκώσεις όμως μια κουβέντα που θα σου πει ο άλλος άδικα, αυτό έχει ψωμί. Αν, όταν μας κάνουν μια παρατήρηση, αμέσως δικαιολογούμαστε, αυτό φανερώνει ότι έχουμε ακόμη μέσα μας ολοζώντανο το κοσμικό φρόνημα.

- Γέροντα, πού οφείλεται η δικαιολογία;

- Στον εγωισμό. Η δικαιολογία είναι πτώση και διώχνει την Χάρη του Θεού. Πρέπει όχι μόνο να μη δικαιολογείται κανείς, αλλά και να αγαπήσει την αδικία που γίνεται εις βάρος του. Αυτή η δικαιολογία μας έβγαλε από τον Παράδεισο. Έτσι δεν το έπαθε ο Αδάμ; Όταν τον ρώτησε ο Θεός: «μήπως έφαγες από το δένδρο που σου είπα να μη φας;», εκείνος δεν είπε: «ήμαρτον, Θεέ μου, ναι, έσφαλα», αλλά δικαιολογήθηκε. «Η γυναίκα που μου έδωσες, είπε, αυτή μου έδωσε και έφαγα». Σαν να έλεγε: «Εσύ φταις που έπλασες την Εύα»! Μήπως ήταν υποχρεωμένος ο Αδάμ σ' αυτό το θέμα να ακούσει την Εύα; Ρωτάει ο Θεός και την Εύα κι εκείνη απαντάει: «Το φίδι με απάτησε». Αν έλεγε ο Αδάμ: «ήμαρτον, Θεέ μου, έσφαλα» και αν έλεγε και η Εύα: «εγώ έσφαλα», όλα θα τακτο-ποιούνταν. Αλλά αμέσως δικαιολογία-δικαιολογία.

- Γέροντα, τί φταίει, όταν κάποιος δεν καταλαβαίνει πόσο κακό είναι η δικαιολογία;

- Τί φταίει; Ότι φταίει! Όταν κανείς δικαιολογεί συνεχώς τον εαυτό του και νομίζει ότι οι άλλοι δεν τον καταλαβαίνουν, ότι όλοι είναι άδικοι και αυτός είναι που πάσχει, είναι το θύμα, από 'κει και πέρα είναι ανεξέλεγκτος. Και το παράξενο μερικές φορές ποιό είναι; Ενώ ο ίδιος έχει αδικήσει και φταίει, λέει: «Εγώ θα την δεχόμουν την αδικία, αλλά δεν θέλω να κολασθεί ο άλλος». Πάει δηλαδή να δικαιολογηθεί, δήθεν από... αγάπη, για να έρθει σε συναίσθηση ο άλλος, από τον οποίο νομίζει ότι αδικήθηκε, και να μην κολασθεί! Ή αρχίζει να δίνει ένα σωρό

εξηγήσεις, μην τυχόν καταλάβει ο άλλος κάτι λάθος και... κολασθεί! Βλέπετε ο διάβολος τί λεπτή εργασία κάνει;

(Γ. Παϊσίου Αγιορείτου, «Πνευματικός αγώνας. Λόγοι», τ Γ΄, εκδ. Ι. Ησυχ, Ευαγγελιστής Ιωάννης ο Θεολόγος, Σουρωτή, Θεσ/νίκης, σ. 86-89)